

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobkyně: X, IČ X
sídlem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
sídlem Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 6. 2024, č. j. MZE-48126/2024-15111,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 22. 4. 2024, č. j. KUZL 37769/2024, jímž byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 33 odst. 1 písm. f) zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZVK“). Toho

se žalobkyně dopustila tím, že provozuje průmyslovou (chemickou) kanalizaci a průmyslovou čistírnu odpadních vod v průmyslovém areálu bývalé TESLY v Rožnově pod Radhoštěm, kterou jsou odváděny odpadní vody z několika nemovitostí v areálu průmyslové čistírny vod až po vyústění vodního toku (včetně akumulčních nádrží), přičemž předčištěná odpadní voda odtéká z průmyslové čistírny odpadních vod do vodního toku Bečva ve Valašském Meziříčí; žalobkyně tak činí bez řádného povolení dle § 6 ZVK, přestože osoba, která hodlá provozovat kanalizaci, musí požádat krajský úřad o vydání povolení k provozování kanalizace. Za toto jednání byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 70 000 Kč a taktéž povinnost paušální náhrady nákladů řízení.

II. Podání účastníků

2. Žalobkyně v žalobě namítá, že správní orgány nesprávně vyložily věcnou působnost ZVK, která se vztahuje toliko na objekty sloužící veřejné potřebě. Jí provozovaná kanalizace se však nachází v uzavřeném areálu a neplní funkci veřejné potřeby, protože ona nemusela disponovat povolením k jejímu provozování. Žalobkyně dále správním orgánům vytýká, že nesprávně zohlednily polehčující a přitěžující okolnosti při ukládání sankce. Skutečnost, že kanalizaci používá bez povolení více než 20 let, aniž by došlo k jakýmkoli problémům, totiž měla být hodnocena v její prospěch, nikoliv naopak. Správní orgány také nedostatečně vymezily materiální stránku přestupku, když se nijak nezabývaly společenskou škodlivostí jejího jednání. Žalobkyně brojí též vůči nedostatečnému vypořádání jejích odvolacích námitek žalovaným. Konečně, pokud by soud nepřistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí, žalobkyně navrhuje, aby upustil od jejího potrestání, případně aby jí uloženou pokutu snížil.
3. Žalovaný k podané žalobě konstatoval, že věcná působnost ZVK není určena primárně provozováním těchto zařízení pro veřejnou potřebu, ale prostřednictvím jejich definice (§ 2) a vymezením působnosti ZVK (§ 1 odst. 3). To, že žalobkyně provozuje kanalizaci bez povolení již 20 let, nemůže nijak ospravedlnit její jednání. Naopak žalobkyně v důsledku toho nefiguruje v evidencích kontrolních orgánů; skutečnost, že nebyla v minulosti sankcionována, tudíž není vypovídající. Žalovaný dále zdůraznil, že čím déle trvá nekontrolované vypouštění nebezpečných látek kanalizací, tím více narůstá riziko ohrožení vodohospodářských poměrů a životního prostředí. Poukázal též na to, že skutková podstata daného přestupku nestanoví žádný následek protiprávního jednání. Již samotné provozování kanalizace bez povolení ohrožuje zájem na řádném nakládání s vodami, vede k nestanovení konkrétních podmínek jejího provozování a absenci následné kontroly; to současně bez dalšího naplňuje i materiální znak přestupku. Žalovaný odmítá tvrzení žalobkyně, že se nevypořádal s většinou jejích odvolacích námitek; má za to, že jeho rozhodnutí je přezkoumatelné.

III. Posouzení věci krajským soudem

4. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a je přípustná. Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
5. Žaloba **není** důvodná.

III.A Věcná působnost zákona o vodovodech a kanalizacích

6. Žalobkyně především namítá, že jí provozovaná kanalizace neslouží pro veřejnou potřebu, což je primární a výchozí podmínka, kterou je třeba aplikovat ve vztahu ke všem dále v ZVK

uvedeným kritériím; jelikož ji nesplňuje, ZVK se na ni vůbec nevztahuje. Hledisko průměrné denní produkce odpadní vody je možné užít teprve tehdy, pokud se jedná o kanalizační materiálně sloužící veřejné potřebě.

7. Podle § 1 odst. 1 ZVK „*tento zákon upravuje některé vztahy vznikající při rozvoji, výstavbě a provozu vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě (dále jen „vodovody a kanalizace“), přípojek na ně, jakož i působnost orgánů územních samosprávných celků a správních úřadů na tomto úseku.*“
8. Podle § 1 odst. 2 ZVK se „*vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu zřizují a provozují ve veřejném zájmu.*“
9. Podle § 1 odst. 3 se ZVK vztahuje na „*a) vodovody a kanalizace, pokud je trvale využívá alespoň 50 fyzických osob, nebo pokud průměrná denní produkce z ročního průměru pitné nebo odpadní vody za den je 10 m³ a více; b) každý vodovod nebo kanalizaci, které provozně souvisejí s vodovody a kanalizacemi podle písmene a).*“
10. Podle § 1 odst. 4 se ZVK se nevztahuje na „*a) vodovody sloužící k rozvodu jiné než pitné vody, b) oddílné kanalizace sloužící k odvádění povrchových vod vzniklých odtokem srážkových vod, c) vodovody a kanalizace nebo jejich části, na které není připojen alespoň 1 odběratel.*“
11. Podle § 2 odst. 5 ZVK je „*provozovatelem vodovodu nebo kanalizace osoba, která provozuje vodovod nebo kanalizaci a je držitelem povolení k provozování tohoto vodovodu nebo kanalizace vydaného krajským úřadem podle § 6.*“ Podle § 2 odst. 6 věty první ZVK je „*odběratelem je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, není-li dále stanoveno jinak.*“
12. Podle § 6 odst. 1 ZVK platí, že „*osoba, která hodlá provozovat vodovod nebo kanalizaci, požádá krajský úřad o vydání povolení k provozování vodovodu nebo kanalizace.*“
13. L. Nohejl s L. Žaludovou ve svém komentáři k ZVK uvádějí, že „*odst. 1 obsahuje obecné vymezení vztahů, na které právní úprava zákona dopadá. (...) Hlavním předmětem zájmu zákona jsou vodovody a kanalizace sloužící veřejné potřebě, nikoliv tedy veškeré vodovody a kanalizace. K vymezení předmětu právní regulace jsou použity pozitivní a negativní definice věcné působnosti obsažené v § 1 odst. 3 a 4, které dále specifikují a omezují okruh vodovodů a kanalizací, na něž se zákon vztahuje. (...) Pojem veřejná potřeba patří mezi neurčité právní pojmy a v zákoně definován není. Jde o potřebu společnosti, která v tomto případě spočívá v zajištění zásobování obyvatel pitnou vodou a odvádění odpadních vod. V tomto smyslu je veřejná potřeba a zajištění plnění této potřeby zřizováním a provozováním vodovodů a kanalizací též veřejným zájmem. (...) Věcná působnost zákona je vymezena v § 1 odst. 3 a 4. Odst. 3 stanoví kritéria pro určení vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu, na které se právní úprava VodKan vztahuje, a odst. 4 stanoví výjimky z takto určené působnosti. (...) Vymezení věcné působnosti zákona je v písm. a) tohoto odstavce provedeno prostřednictvím kvantitativních znaků a charakteristik vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Prvním z kvantitativních ukazatelů je minimální počet fyzických osob trvale využívajících vodovod nebo kanalizaci, druhým je minimální výše průměrné denní produkce z ročního průměru pitné nebo odpadní vody. VodKan se vztahuje na vodovody a kanalizace, které naplňují alespoň jeden z těchto minimálních ukazatelů“ (srov. NOHEJL, Lukáš, ŽALUDOVÁ, Ludmila a kol. § 1 [Předmět úpravy]. In: NOHEJL, Lukáš, ŽALUDOVÁ, Ludmila a kol. Zákon o vodovodech a kanalizacích. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 3-4, 7, 8).*

14. Obdobně P. Rubeš ve svém komentáři konstatuje, že ZVK „*upravuje jen vztahy týkající se vodovodů a kanalizací sloužících veřejné potřebě. (...) Zákon však nakonec svou věcnou působnost primárně nevymezuje skrze provozování ve veřejném zájmu. Vymezení věcné působnosti zákona se děje skrze definici vodovodu a kanalizace (viz § 2 odst. 1 a 2) ve spojení s kvantitativním a kvalitativním vymezením, na které vodovody a kanalizace se zákon vztahuje (odst. 3) a nevztahuje (odst. 4)*“ [srov. RUBEŠ, P. *Zákon o vodovodech a kanalizacích: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer, 2018]. Zveřejněn byl též výklad P. Punčocháře k danému zákonu, dle něž „*kanalizační stoky lze považovat za kanalizace pro veřejnou potřebu ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, pokud každá kanalizační stoka samostatně splňuje kvantitativní vymezení dle ustanovení § 1 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích. V takovém případě se pak na ně bude vztahovat zákon o vodovodech a kanalizacích*“ (srov. PUNČOCHÁŘ, Pavel. *Jednotlivé kanalizační stoky jakožto kanalizace pro veřejnou potřebu* [k § 1 zákona o vodovodech a kanalizacích]. Stanoviska k zákonu o vodovodech a kanalizacích, 2010, č. 69, s. 1).
15. Taktéž z dosavadní judikatury správních soudů (byť toliko implicitně) vyplývá, že za kanalizaci podléhající ZVK v zásadě bez dalšího považuje takovou, která splňuje kritéria § 1 odst. 3 ZVK. Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka Liberec aproboval jako správný závěr, že není žádných pochybností o tom, že na kanalizaci dopadá ZVK, protože je ukončena čistírnou odpadních vod, kterou využívá více jak 50 fyzických osob; odkázal přitom právě na ustanovení § 1 odst. 3 písm. a) ZVK (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka Liberec ze dne 27. 5. 2020, č. j. 59 A 40/2019-31).
16. Krajský soud v Brně pak ve vztahu k § 1 odst. 3 písm. a) ZVK vyslovil, že ze spojky „nebo“ užitá v tomto ustanovení je zřejmé, že vztah obou kritérií je alternativní; pro aplikaci ZVK proto plně postačí, pokud bude naplněno pouze jedno z těchto rozhodných kvantitativních kritérií. Dospěl přitom k závěru, že aby se jednalo o vodovod sloužící veřejné potřebě, muselo by jej využívat více než 50 fyzických osob, což však v dané věci nebylo dostatečně prokázáno. V důsledku toho nemohl soud vůbec přezkoumat, zda se jedná o vodovod sloužící veřejné potřebě a zda se na něj aplikují pravidla ZVK (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 9. 2023, č. j. 31 A 42/2022-79).
17. Soud, vědom si shora uvedeného, dospěl k obecnému závěru, že pro posouzení věcné působnosti ZVK jsou rozhodující pozitivní kritéria formulovaná v § 1 odst. 3 ZVK, ve spojení s výjimkami uvedenými v § 1 odst. 4 ZVK. Na každou kanalizaci, která splňuje tyto podmínky, dopadá regulace stanovená v ZVK. Jinak řečeno, každá kanalizace, kterou trvale využívá alespoň 50 fyzických osob nebo jejíž průměrná denní produkce odpadní vody je nejméně 10 m³, pokud současně nenaplnuje některou ze zákonných výjimek, je pro své kvantitativní vlastnosti (rozsah) bez dalšího považována za kanalizaci „sloužící veřejné potřebě“ ve smyslu § 1 odst. 1 ZVK. Tento zákonný termín totiž nemá legální definici, není zavedenou legislativní zkratkou a ZVK ani jiný právní (prováděcí) předpis jej blíže nespecifikují; nemá tedy žádný vlastní normativní obsah. Jedná se spíše o určitou obecnou proklamativní charakteristiku těch vodovodů a kanalizací, které se zákonodárce rozhodl (s ohledem na vyšší riziko ohrožení chráněného zájmu) regulovat předmětnou zákonnou úpravou.
18. O „soukromou“ kanalizaci, na niž nedopadá ZVK, by se tedy jednalo pouze v případě, kdyby k ní nebyl připojen alespoň jeden odběratel ve smyslu § 2 odst. 6 ZVK (tedy vlastník pozemku nebo stavby připojené na kanalizaci a vypouštějící do ní odpadní vody nad rámec

jejího provozovatele) nebo pokud by produkovala minimální objem odpadní vody. Jednalo by se tedy o situace, kdy by kanalizace naplnila určitá zákonem stanovená kritéria *de minimis*. Taková kanalizace by pak, díky svému marginálnímu významu, nesloužila veřejné potřebě a nemusela splňovat regulativy stanovené ZVK.

19. Ustanovení ZVK, že „*vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu se zřizují a provozují ve veřejném zájmu*“, považuje soud za prohlášení zákonodárce o společenském významu a důležitosti takových staveb, nikoliv jako definiční podmínky jejich existence. Z § 1 odst. 2 ZVK nevyplývá požadavek, že by snad každá kanalizace sloužící veřejné potřebě musela být zřizována či provozována uživateli (odběrateli) veřejnoprávního charakteru či že by jejich faktická činnost měla bezprostředně sloužit potřebám širšího okruhu subjektů, případně celé společnosti. V tomto ustanovení uvedený pojem „zřizování“ kanalizace nelze vykládat restriktivně tak, že se jedná pouze o její samotné zbudování (technickou výstavbu, projektování, financování apod.). Zahrnuje také proces veřejnoprávního povolování kanalizace, stanovení jejích technických parametrů a vlastností garantujících bezpečnost odvodu odpadní vody, případně určení podmínek provozu takové kanalizace. Pod samotné „provozování“ kanalizace pak lze podřadit jak kontrolování jejích aktuální jakosti v čase (funkčnosti, těsnosti apod.), tak také plnění jejímu provozovateli uložených podmínek. V případě kanalizací je totiž s ohledem na ochranu veřejného zdraví a životního prostředí nezbytné zajistit nejen neškodné odvádění odpadních vod k čistírně a jejich následné čištění, ale také udržování kanalizace v dobrém technickém stavu, aby nedokázalo k průsakům odpadní vody do podloží.
20. Na naplňování a dodržování shora uvedených požadavků přitom bezpochyby existuje veřejný zájem. Ten v případě provozování kanalizace (zejména určitého vyššího objemu) spočívá v tom, že kanalizace odvádí nežádoucí odpadní vody, což je v konečném důsledku beneficiem pro celou společnost; díky tomu je totiž zprostředkovaně chráněn život, zdraví i majetek velkého množství občanů.
21. Ustanovení § 1 odst. 2 ZVK tudíž není samostatnou podmínkou omezující působnost daného zákona, nýbrž je deklarací toho, že kanalizace splňující pozitivní kvantitativní kritéria formulovaná v § 1 odst. 3 ZVK jsou v širším slova smyslu zřizovány a provozovány ve veřejném zájmu, což za podmínek stanovených zvláštními zákony umožňuje určité zásahy veřejné moci do některých práv a povinností fyzických a právnických osob.
22. V nyní projednávané věci ze správního spisu vyplývá, že správní orgány na základě hodnot povoleného množství vypouštěných předčištěných odpadních vod uvedených v rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 30. 11. 2021, č. j. KUZZL 83488/2021, a z hlášení samotné žalobkyně do Integrovaného systému plnění ohlašovací povinnosti za poslední 3 roky vzaly za jednoznačně prokázané, že průměrná denní produkce předčištěných odpadních vod vypouštěných kanalizací žalobkyně několikanásobně převyšuje požadovaný parametr 10 m³. Správní orgány z průměrné roční produkce za roky 2021, 2022 a 2023 činící 3 456 422 m³ vypočetly, že kanalizace žalobkyně vypouští nejméně 3 153,81 m³ odpadní vody denně. Dále zjistily, že na předmětnou kanalizaci jsou napojeni i další producenti průmyslových odpadních vod (srov. str. 4 prvostupňového správního rozhodnutí, taktéž str. 4 napadeného rozhodnutí). Soud zdůrazňuje, že žalobkyně proti těmto skutečnostem v odvolání ani nyní podané žalobě nijak nebrojila a nerozporovala je. Naopak sama připouští, že danou kanalizací jsou odváděny odpadní vody s obsahem zvlášť nebezpečných a závadných látek také od jiných odběratelů v rámci průmyslového areálu.

23. Kanalizace provozovaná žalobkyní jednoznačně naplňuje pozitivní kritérium dle § 1 odst. 3 písm. a) ZVK, když průměrná denní produkce z ročního průměru odpadní vody za den převyšuje limitních 10 m³. Současně se nejedná o kanalizaci spadající pod negativní kritérium dle § 1 odst. 4 písm. b) a c) ZVK, neboť neslouží k odvádění povrchových vod vzniklých odtokem srážkových vod ani nejde o kanalizace, na kterou není připojen alespoň jeden odběratel odlišný od provozovatele. Jelikož kanalizace žalobkyně naplňuje shora uvedená kritéria, a navíc slouží k odvádění velkého objemu odpadní vody s obsahem zvláště nebezpečných a závadných látek přímo do vodního toku řeky Bečvy, je dle přesvědčení soudu v tomto konkrétním případě zcela jistě dán veřejný zájem na jejím zákonném (řádném) zřízení a provozování (§ 1 odst. 2 ZVK).
24. Pokud jde o argumentaci žalobkyně uplatněnou v žalobě, soud se neztotožňuje s jejím výkladem relevantních ustanovení ZVK. Jak již bylo shora konstatováno, soud má za to, že soubor pozitivních a negativních kritérií stanovených v § 1 odst. 3 a 4 ZVK naplňuje svým obsahem obecný (v zákoně nijak nedefinovaný) pojem „kanalizace pro veřejnou potřebu“ uvedený v § 1 odst. 1 ZVK. Nelze tedy přisvědčit interpretační metodologii žalobkyně, která si nejprve sama (nesprávně) vyložila pojem „veřejné potřeby“, následně naznala, že jí provozovaná kanalizace není subsumovatelná pod tuto definici a dospěla k závěru, že se na ni kvantitativní kritéria ZVK vůbec nevztahují. Žalobkyně sice cituje z komentáře P. R. argument, že veřejná potřeba spočívá v potřebě většiny či celé společnosti; opomíjí však následující konstatování, že tato veřejná potřeba v tomto případě spočívá v obecném zájmu na řádném odvádění odpadních vod. Žalobkyní zdůrazňované skutečnosti, že jí provozovaná kanalizace 1/ neodvádí současně také splaškové vody, 2/ není napojena na „veřejnou“ kanalizaci, jsou pro posouzení věci zcela irelevantní. Takovéto rozlišování při posuzování věcné působnosti ZVK totiž nemá v daném předpise žádnou oporu.
25. Soud uzavírá, že neshledal důvodnou námitku žalobkyně, že správní orgány pochybily při právní kvalifikaci zjištěného skutkového stavu. ZVK se na žalobkyní provozovanou průmyslovou kanalizaci vztahuje. Mohlo tudíž podle něj být postupováno při posuzování protiprávního jednání žalobkyně spočívajícího v absenci příslušného povolení ke zřízení a provozování této kanalizace.

III.B Nesprávné posouzení polehčujících a přitěžujících okolností

26. Žalobkyně má dále za to, že správní orgány nedostatečně zohlednily polehčující a přitěžující okolnosti projednávané věci. Poukazuje na to, že v souvislosti s provozem průmyslové kanalizace nebyla nikdy sankcionována ani jí nebylo uloženo žádné nápravné opatření. Zpochybňuje, že používání kanalizace bez povolení více než 20 let je přitěžující okolností. Naopak z této skutečnosti dle ní vyplývá, že odpovědné orgány po celou dobu měly za to, že takového povolení není třeba; nečinnost správního dozoru nemůže být přičítána k její tíži.
27. Soud se s těmito námitkami žalobkyně neztotožňuje. Dosavadní trestní (přestupková) bezúhonnost je samozřejmě skutečností, kterou je namístě reflektovat při posuzování osoby pachatele. Soud však současně zdůrazňuje, že jelikož předmětná kanalizace nebyla zákonem předvídaným postupem povolena a nebyl nastaven žádný právní rámec jejího zbudování ani provozování, nebylo ani možné provádět kontrolu dodržování těchto aspektů. Pokud tedy žalobkyně za této situace nebyla postižena za spáchání žádného přestupku v souvislosti s předmětnou kanalizací (tedy ani na úseku ochrany jiných právních zájmů), nejedná se sice o okolnost bez významu; současně z ní ovšem nelze dovozovat, že kanalizace byla doposud

skutečně provozována bezproblémově a že její nepovolená existence minimálně neohrozila zdraví obyvatelstva a ochranu životního prostředí.

28. Přisvědčit nelze ani argumentu žalobkyně, že provozování kanalizace bez povolení po dobu více než 20 let by mělo být spíše okolností polehčující než přitěžující. Soud jednoznačně konstatuje, že čím déle trvalo potenciální ohrožení chráněných zájmů kvůli absenci podmínek provozování kanalizace a jejich kontroly ze strany orgánů veřejné moci, tím intenzivnější škody mohly být tímto protiprávním stavem napáchány. Žalobkyně si přitom měla být vědoma právní úpravy, která jí ukládá povinnost získat povolení k provozování kanalizace; v případě pochybností měla tuto otázku s příslušnými orgány konzultovat. Nemůže se však nyní alibisticky vymlouvat na to, že jelikož ji orgány správního dozoru doposud nesankcionovaly, tak s provozováním předmětné kanalizace bez povolení implicitně souhlasily. Nelze akceptovat, aby žalobkyně tímto způsobem přenášela odpovědnost za vlastní porušení zákona na kontrolní orgán, který ji včas neupozornil na její protiprávní jednání.

III.C Materiální stránka přestupku

29. Žalobkyně též správním orgánům vytýká, že se dostatečně nezbyvaly materiální stránkou přestupku, resp. společenskou škodlivostí jejího jednání.
30. V obecné rovině platí, že naplnění materiálního znaku přestupku splývá s naplněním formálních znaků, a to zejména pokud jde o delikt ohrožovací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 As 187/2016-23). Materiální znak přestupku znamená, že zaviněné protiprávní jednání porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti. V obvyklých případech, jsou-li naplněny formální znaky skutkové podstaty, dochází k porušení či alespoň ohrožení chráněného zájmu. Pachatel musí tvrdit významné okolnosti, které by v konkrétním případě mohly snížit společenskou škodlivost jeho protiprávního jednání na takovou míru, aby nenaplnila materiální znak spáchaného přestupku (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, či ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 As 24/2013-28). Požadavek, aby správní orgán zjistil, zda došlo k naplnění formálních znaků i znaku materiálního skutkové podstaty přestupku, a učinil úvahu, zda byl vedle formálních znaků naplněn také znak materiální, nutně neznamená, že pokud úvaha o naplnění materiálního znaku přestupku není explicitně obsažena v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, má být takové správní rozhodnutí jako nezákonné zrušeno (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Afs 14/2011-62, ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012-28, nebo ze dne 4. 7. 2018, č. j. 10 As 330/2017-75). I když by v odůvodnění správního rozhodnutí měly být obsaženy všechny úvahy relevantní pro výrok rozhodnutí, s ohledem na to, že naplnění materiálního znaku deliktu obvykle splývá s naplněním formálních znaků (zejména u deliktu ohrožovacího), by byl striktní požadavek na výslovné vyjádření úvahy o materiálním znaku v každém správním rozhodnutí o deliktu přehnaným a bezúčelným formalismem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, č. j. 1 As 170/2019-27).
31. V projednávané věci se soud zcela ztotožňuje s vypořádáním totožně formulované námitky žalovaným. Ten konstatoval, že prvostupňový správní orgán se sice výslovně otázkou materiální stránky přestupku nezabýval (nemá v odůvodnění svého rozhodnutí samostatnou pasáž věnující se této problematice). V rámci svých úvah týkajících se volby druhu a výše ukládaného správního trestu však hodnotil žalobkyní spáchaný delikt z hlediska významu porušeného chráněného zájmu, míry a rozsahu jeho ohrožení a také s ohledem na

individuální okolnosti řešeného případu. K závažnosti jejího protiprávního jednání vyslovil, že „*řádnému provozu kanalizací je třeba věnovat maximální pozornost, neboť se jedná o zajištění odvádění odpadních vod, které klade značné nároky na kvalitu a odbornost těchto služeb a na přesné určení odpovědnosti, aby se tak zamezilo možným negativním důsledkům pro zdraví obyvatelstva a životního prostředí.*“ Prvostupňový správní orgán uzavřel, že zajištění řádného provozu kanalizací je důležitým veřejným zájmem, jenž vytváří právní rámec pro hospodaření s vodními zdroji, jejich ochranu a udržování. Jeho porušení je proto třeba sankcionovat (srov. str. 8 prvostupňového správního rozhodnutí).

32. Soud má za to, že správní orgány se otázkou materiální stránky přestupku obsahově zabývaly zcela dostatečným způsobem. Žalobkyní prezentovaný argument, že doposud nebyla za protiprávní jednání související s provozem předmětné kanalizace postihována, nemůže ničeho změnit na společenské škodlivosti nyní posuzovaného skutku. Soud již výše pojednal o tom, proč existuje veřejný zájem na řádném zřízení a provozování kanalizací splňujících stanovená kvantitativní kritéria. Nerespektování těchto požadavků svou závažností dosahuje takového stupně společenské škodlivosti, že naplňuje i materiální stránku znak přestupku, z něž byla žalobkyně uznána vinnou.

III.D Nedostatečné odůvodnění žalovaného

33. Konečně žalobkyně v poslední řadě vytýká žalovanému, že se dostatečně nevypořádal s její argumentací uplatněnou v odvolání. Soud tuto námitku nepovažuje za důvodnou. Žalobkyní podané odvolání má v zásadě totožnou strukturu i obsah jako nyní projednávaná žaloba. Žalobkyně v něm brojila zejména proti aplikaci ZVK na jí provozovanou kanalizaci a dále tvrdila nedostatek společenské škodlivosti svého jednání. Těmito otázkami se žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně zabýval a dostatečným způsobem vysvětlil, jak a proč o nich uvažil. Žalovaný uvedl, proč jsou dle něj závěry prvostupňového správního orgánu ohledně věcné působnosti ZVK správné; pojednal také o problematice materiální stránky přestupku (srov. str. 4-5 napadeného rozhodnutí). Soud tudíž nemůže přisvědčit žalobkyni v tom, že by napadené rozhodnutí vykazovalo jakékoli zásadní nedostatky.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

34. Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s.
35. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 31. března 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce

